

פרשת דברים

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

ו. נתינת ארץ סיחון ועוג לראובן וגד

ס. סיפור מלחמת עוג וכיבוש ארצו

ד. משה מוכיח ברמז את בני

כ. סיפור המרגלים, עונש בני

והמעפילים

מ. סיפור מלחמת סיחון וכיבוש

ארצו

ה. ריבוי בני ודיני המשפט

פ. דברי חיזוק ליהושע

י. איסור התגרות בבני עשו, מואב

ועמון

שאלה לשולחן השבת

"ואקה את ראשי שבטיכם אנשים

חכמים וידועים"

כתב רש"י: 'אבל נבונים לא מצאתי, זו אחת משבע מדות שאמר יתרו למשה, ולא מצא אלא שלושה, אנשים צדיקים, חכמים, וידועים'.

הרי שלא מצא משה בדור המדבר אנשים נבונים במעלתם.

ויש לבאר אם כן כיצד שייך בכלל להגיע לדרגת 'נבון' הלא אם בדור המדבר, דור דעה, לא הצליח משה למצוא נבונים, הכיצד אנו כיום מבקשים בכל יום מהקב"ה שיחוננו בינה?

מטרת השאלה

הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצדף מקורות, אם ישנם) ובל"ג אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"ודי זהב"

הגמרא (ברכות לב.) כותבת על פסוק זה: 'אמרי דבי ר' ינאי כך אמר משה לפני הקב"ה: 'רבש"ע, בשביל כסף וזהב שהשפעת להם לישראל עד שאמרו די, הוא גרם שעשו את העגל. לכאורה יש להקשות: איך שייך לומר שיגידו די לכסף ולזהב, הלא אין אדם מת וחצי תאוותו בידו, ומי שיש לו מנה רוצה מאתיים. ויש לומר: א. מקור תאוות הממון נובע מכח הזוהמה שבאה על האדם בחטא האדם הראשון. ומבואר במסכת שבת (קמו.) שזוהמה זו פסקה בקבלת התורה, וחזרה עליהם בחטא העגל. לפי זה, עד חטא העגל יכלו לומר "די" לשפע של הכסף שהוערף עליהם. (ר' אלחנן וסרמן) ב. כתוב בגמרא (ברכות ט:): 'א"ר אמי, מלמד שהשאלום... בעל כרחם של ישראל משום משאוי'. דהיינו שלא רצו בני לשאול כסף וזהב מהמצרים משום שידעו שישבלו מזה. למרות שבדרך כלל אין אדם מת וחצי תאוותו בידו, רק כאן הם לא רצו בזה ואמרו די, כי חששו מהמשא הרב. (אמרי אמת) ג. אין האדם תמיד במצב של חוסר סיפוק ממה שיש לו, אלא ברגע שהשיג את תאוותו ויש לו מנה, הרי הוא מסופק לזמן מה ואז מתחיל הוא לשאוף ליותר... ותאוותו תופחת פי שניים. אבל לעיתים, הברכה שורה ללא גבולות עד שטרם שבאה לאדם התאוה החדשה, כבר מושפע הוא בעוד שפע מלמעלה, אזי שייך שיאמר די. (האילת השחר) ד. חלק ממה שנתן הקב"ה לבני מעלה מיוחדת בעמדם בסני הייתה מעלת ההסתפקות במועט ולכן אמרו 'די', אך כיון שדבר זה גרם להם לחטא העגל, ניטלה מהם מעלה זו. (ע"פ שם משמואל) ה. כיון שביזת מצרים הייתה מצווה, מיד התייצב היצה"ר וניסה להפריע, אפילו ע"י אמירת 'די'. וראיה לכך, שבמצרים היה צריך משה לשכנעם לשאול כי אמרו די כנגד המצוה, אך בביזת הים היה צריך משה להסיע אותם משם בעל כרחם ולא אמרו די, כי לא מוזכר שנצטוו לבזוז על הים. ו. למטרות חיוביות תמיד אין מספיק ממון, אך לדבר עבירה בוודאי שייך שיהא מספיק שהרי אף קצת כסף למטרות רעות הוא מיותר.

"ויהי כאשר תמו כל אנשי המלחמה למוות מקרב העם: וידבר ד' אלי לאמר"

כתוב בגמרא (תענית ל:): 'דאמר מר עד שלא כלו מתי מדבר לא היה דיבור עם משה שנאמר: 'ויהי כאשר תמו כל אנשי המלחמה למוות וידבר ד' אלי', הרי שזכה משה לנבואה בתאריך של ט"ו באב בשנת הארבעים לצאתם ממצרים. ויש לבאר כיצד שרתה עליו שכינה והרי היו כל בית ישראל באבלות של שלושים יום ממות אהרן בא' באב ואין השכינה שורה על האדם אלא מתוך שמחה? ויש לומר: א. בשלושים הימים האלו עשו זמן מיוחד להספד ובכי בכל יום אבל לא בכו חודש שלם ברציפות. ב. כשסיבת האבלות היא מצוה, אזי אין הדבר מונע השראת שכינה. ג. לט"ו באב היה דין של חג אשר דוחה אבלות ולאחר מכן חזרו לאבלם. ד. למשה היה דין שונה בדיני אבלות כי היה לו מעמד של כהן גדול. ה. רק לשבעת הימים הראשונים מהמיתה יש דין של צער. (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א 'שאלה לשולחן שבת' תשפ"א)

חומש חדש ספר חדש!

ניתן להשיג ב"מקרא" הוצאה לאור, ובטלפון: 052-7665775

חדש! ניתן להזמין חוברות של חומש בודד מתוך הספר כמזכרת מאירועים

ישנו ביקוש רב בבתי כנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילתם. זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה!

השתתפו באמצעות העברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271 ע"ש 'בייז'.

חידון א' ת'

התשובה לכל שאלה **מתחילה** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. ממלכת עוג נקראת גם: 'חבל' _____
- ב. השי"ת ציווה לא להתגרות במ
- ג. השי"ת נתן אותה למכיר
- ד. היו בכל ערי הבשן
- ה. בני ישראל סבבו סביבו ימים רבים
- ו. "יוסף עליכם ככם אלף פעמים _____ אתכם"
- ז. כך קראו העמונים לרפאים
- ח. מקום שקרוי על שם מחלוקתו של קרח
- ט. דברי המרגלים: "_____ הארץ"
- י. במקום זה נלחמו בני ישראל בסיחון מלך האמורי
- כ. השמידו את העוים וישבו במקומם
- ל. "לא אוכל _____ שאת אתכם"
- מ. אותם שלח משה רבינו אל סיחון מלך חשבון
- נ. מהתכונות הנדרשות משרי בני ישראל
- ס. "בעבר הירדן במדבר בערבה מול _____"
- ע. בניו יושבים בשעיר, ירושה שאביהם השאיר
- פ. נהר המכונה: "נהר הגדול"
- צ. הם קראו לחרמון 'שיריון'
- ק. שם נרדף לעיר, ובפרשה ישרה אדיר
- ר. השי"ת הקשה את _____ של סיחון
- ש. מספר הערים שבני ישראל כבשו מעוג
- ת. בני ישראל חנו בין לבן ובין _____

חידון א' ת' הפוך

התשובה לכל שאלה **מסתיימת** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. "כי ד' אלוקיכם _____ הנלחם לכם"
- ב. אדם מדור המדבר שהובטח לו שיכנס לארץ
- ג. מלך הבשן
- ד. נחל שבני ישראל עברו אותו
- ה. האמורי את ישראל היכה, עד מקום זה במ כילה
- ו. "לא _____ מפני איש"
- ז. "וטפכם אשר אמרתם _____ יהיה"
- ח. ים שמוזכר בגבולות ארץ ישראל
- ט. בניו ירשו את ער
- י. במקום זה נלחמו בני ישראל בעוג
- ך. "ד' אלוקיכם הוא _____ לפניכם _____"
- ל. נשאר לבני ישראל ממלחמת סיחון
- ם. המואבים קראו להם 'אמים'
- ן. נחל שנמצא בגבול ארץ סיחון
- ס. הוא מתרגם: ארץ = ארעא
- ע. מקום שבני ישראל חנו בו: 'קדש _____'
- ף. השי"ת ציווה לקחת מאדום אוכל ומים תמורת -
- ץ. המרגלים הביאו עימם מפרי _____
- ק. נחל גבול בני עמון
- ר. עיר שנמצאת על שפת נחל ארנון
- ש. במשפט אסור לגור מפני -
- ת. המדבר ממנו שלח משה מלאכים אל סיחון

כתרגומו

דכל פרשה נקרא קדושה מילה מתחילת אותה אל תחילת פסוקה

"אמים" (בי) = "אימתני". המילה העברית 'אימתני' המתארת ענק, מטיל מורא.

מן המדרש

דבר אחר: "אלה הדברים", משל למה הדבר דומה? לתלמיד שהיה מהלך אחרי רבו וראה גחלת מושלכת בצד הדרך. כסבור שהיא אבן טובה, נטל אותה ונכווה בה. לאחר ימים, שוב היה מהלך עם רבו ושוב ראה אבן טובה המושלכת בדרך. עתה, סבור היה בה שהיא גחלת ונתיירא ליגע בה. אמר לו רבו: "טול אותה! ואל תתיירא, כי אבן טובה היא". כמו כן, כך אמר משה: 'בשביל שאמרתי: "שמעו נא המרים" נטלתי את שלי מתחת ידיהם, ועכשיו אני בא להוכיחם?' אמר לו הקדוש ברוך הוא: "דבר ואל תתיירא". ואמר לו הקדוש ברוך הוא: "הואיל וקבלו עליהם את תוכחותיך, צריך אתה לברכם". פתח משה ואמר: "ד' אלקי אבותכם יסף עליכם ככם אלף פעמים" וגו', וכן אמר שלמה (משלי כד, כה): "ולמוכיחים ינעם ועליהם תבוא ברכת טוב". אמר הקדוש ברוך הוא: 'בעולם הזה הייתם מתברכים על ידי אחרים, לעתיד לבוא אני בעצמי אברך אתכם', שנאמר: "אלקים יחננו ויברכנו". (ע"פ ילקוט שמעוני)

מילה בפרשה

**עבד ביובש בימיו,
ואחיו חי ונסמך עליו,
קורות אתר תמיד קדוש,
ועליו נביא עלה לראש.**

המונח המבוקש הינו מילה
בת 3 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תפרסם אי"ה בגליון הבא

שעשועי דאורייתא

"היום הזה החל תת פחדך"

באלו שני מקומות נוספים בתורה כתוב 'תת'?

מצאו נא בפרשה:

1. פרשה שתומה באמצע פסוק.
2. ארץ המוזכרת בשמה אחת עשרה פעמים.
3. את האות מ' המופיעה 3 פעמים ברציפות. (לא באותה מילה) (3 תשובות)
4. שתי מילים רצופות שהינן הפכים. (4)
5. חמש מילים רצופות בנות שלוש אותיות כל אחת.
6. בהפטרה: תשע מילים רצופות בנות ארבע אותיות.

ושפני טמוני חול

"וגם בני ענקים ראינו שם" - מה היה גובהם של המדגלים?

"אלה הדברים"

ע"פ המדרש, משה דיבר עם ישראל 36 יום: מר"ח שבט עד ז' אדר, בגימטריא "אלה" 36 - אשר דיבר משה (אור החיים)

"אחד עשר יום מהורב"

אומר הכלי יקר שיש כאן רמז על אחד עשר יום שמתאבלים על חורבן בית המקדש בשנה, והיינו תשעה ימים של חודש אב ושבעה עשר בתמוז ועשרה בטבת.

"ואת יהושוע צויתני"

יהושוע מלא עם שני ויין, אומר המהרי"ל דיסקין שיש בתורה 30 פעמים את השם יהושע, ואחד מהם מלא, וזה כמו שניים, בסך הכל 31, רמז שיהושע כבש 31 מלכים.

שמיאות מי יבין

לפניכם פסוק מן הפרשה שנפל בו שיבוש, התשכילו להבין מהו?

1. "ויצא האמרי הישב בהר ההוא לקראתכם וירדפו אתכם כאשר תעשינה הדברים ויכו אתכם בשעיר עד הרמה"
2. "אל תתגרו במ מלחמה כי לא אתן לכם מארצם עד מדרך כף רגל כי ירשה לעשו נתתי את הר שעיר"

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לגיליון קודם: מידה המופיעה פעמיים בפרשה, פעם לטובה ופעם לרעה. -תאוה. "קברות התאוה" - רע. "והתאוותם לכם הגבול" - התפשטות הגבול זה דבר טוב. **לסדר את הפרשה** - "דרך ים סוף". **חידון א' ת'** - ארגוב, בני עשו בני עמון, גלעד, דלתיים ובריה, הר שעיר, ויברך, זמזומים, חצרות, טובה, יהצה, כפתורים, לבדי, מלאכים, נבונים, סוף, עשו, פרת, צידונים, קריה, רוח, ששים, תופל. **חידון א' ת' הפור** - הוא, כלב, עוג, זרד, חרמה, תגורו, לבז, המלח, לוט, אדרעי, הוולך בדרך, שלל, רפאים, ארנון, אונקלוס, ברנע, כסף, הארץ, יבוק, ערוער, איש, קדמות. **שעשועי דאורייתא** - בפרשה שלנו: "ראה החלתי תת לפניך את סיחון". ובפרשת בראשית: "כי תעבד את האדמה לא תספ תת כחה לך". 1. "ומעציון גבר (סתומה) ונפן...". 2. הבשן. 3. "להמם מקרב", "ורם ממנו", "מלאכים ממדבר". 4. "בהר ובשפלה", "כקטן כגדול", "טוב ורע", "ימין ושמאל". 5. "לכם שבת בהר הזה: פנו". 6. "למדו היטב דרשו משפט אשרו חמוץ שפטו יתום ריבו". **מילה בפרשה מסעי** - איבה/איוה/לעיבה. "נכסף מאד למחזה" - נכסף = רצה = איוה, "לכן הרחיב את הרזה" - עיבה, "אך מרוב שנאה להצגה" - שנאה = איבה, "קטע אותה בתחילתה" - באיבה. **טמונות בפרשה** - 1. "פנו וסעו" (אז), 2. "ככוכבי השמים לרב" (אז), 3. "ובחוף הים" (אז), 4. "עלה רש" (אכא), 5. "לא אוכל לבדי שאת אתכם" (אט), 6. "ונפן ונעל דרך הבשן" (גא), 7. "רפאים" (בכ), 8. "כאשר תעשינה הדבורים" (אמד), 9. "שיריון" (גט), 10. "שניר" = שלג (רש"י ג), 11. "הר חרמון" (גח), 12. "כפתרים היצאים מכפתר" (בכג), 13. "כקטן כגדול תשמעון" (אז), 14. "ונסב את הר" (בא), **טמונות בהפטרה** - 1. "סבאך מהול במים" (אכב), 2. "וחרב תאכלו" (אכ), 3. "אוהב שוחד ורודף שלמונים" (אכג), 4. "כמלונה במקשה" (אח), **שאלה לשלחן השבת חקת** - שאלנו: מדוע במיתתה של מרים התורה לא כותבת שבני ישראל הספידו ובכו אותה, ככתוב על משה ואהרן, והלא אף היא הייתה אחת משלושת הרועים של עם ישראל. כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: א. כן הספידו אותה, אך התורה לא כותבת כל דבר ודבר שקרה. (הגר"ק) ויש לפרש ע"פ זה, מדוע באמת אצל אהרן ומשה התורה כן בחרה לכתוב זאת במפורש. ב. לא הכירו את גודל מעלתה וצדקותה מפאת צניעותה, ורק לאחר מכן יבש הבאר והיינו שנבע בזכותה. ג. באמת טעו בכך שלא הספידוה, ולכן נענשו מיד בחסרון המים. (כלי יקר) ד. בגלל שמתה מיתה טבעית בגיל מתקדם, לא בכו עליה. (אזנים לתורה) ה. לא הרגישו בחסרונה, כי לא השפעה ישירות על בני ישראל כמו משה ואהרן. (אמרי ישע) ו. כעין זה, לאחר שדיברה במשה החליטה שלא לעסוק במעשיה הטובים ברבים כי אם בצנעה ובהחבא. לכן כעבור כמעט 40 שנה לא הכירו כל כך את מדרגתה, ובוודאי שבכו, אך לא כראוי למעלתה, ולכן לא נזכר זאת בפסוק. (קול התורה)

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

ב: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

ירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

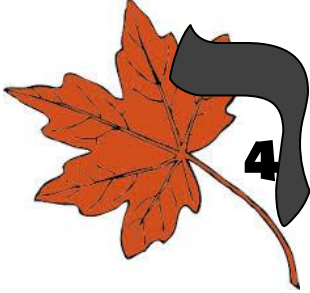
אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
temunabaparashah@gmail.com חיוקים והערות: -
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

5

4

3

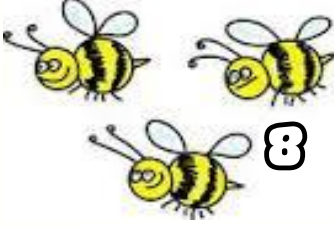
2

1

9

8

7

6

12

11

10

מחשבה טובה

התשובה לטמונה זו תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
"ויחנו ביטבתה" (לג, לג)

14

13

הפטרות דברים "חזון ישעיהו" (ישעיהו א' א'-כז')

טמונות בהפטרה

4

3

2

1

